

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Tolldirektoratet
Postboks 2103 Vika
0125 OSLO

Deres ref

Vår ref
19/3744 - 2

Dato
20.12.2019

Statsbudsjettet 2020 - Tolletaten - tildelingsbrev 2020

1. Innledning	2
2. Viktige utfordringer	2
3. Mål og prioriterte tiltak for 2020.....	3
4. Digitalisering og strategisk IKT-utvikling	10
5. Styring og kontroll i virksomheten.....	11
6. Rapportering og bestillinger	14
7. Budsjettildeling	17

Vedlegg 1: Styringskalender 2020

Vedlegg 2: Fullmakter

Vedlegg 3: Resultatindikatorer, statistikk og nøkkeltall

Vedlegg 3: Krav til rapportering om budsjettstatus

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Tolletaten i 2020. Prop. 1 S (2019–2020) for Finansdepartementet ble behandlet av Stortinget 13. desember på grunnlag av Innst. 5 S (2019–2020).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Tolletaten er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, hovedinstruks til direktøren i Tolletaten samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

Finansdepartementet tar sikte på å fastsette ny hovedinstruks for Tolletaten i løpet av 2020. Departementet vil involvere etaten i dette arbeidet.

Tolletaten skal i årsrapporten for 2020 rapportere om alle forhold nevnt i dette tildelingsbrevet, samt gi annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging. Det fremgår særskilt av tildelingsbrevet dersom det også skal rapporteres i rapportene for 1. eller 2. tertial. Se nærmere om krav til rapportering i pkt. 6.

Tolletaten vil i 2020 også få oppdrag som ikke nevnes i tildelingsbrevet. Etaten må i 2020 være forberedt på å bruke ressurser også på denne type saker.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER

Tolletatens evne til å løse samfunnsoppdraget blir utfordret av stadig større volum som skal kontrolleres, samtidig som etaten er underlagt krav til mer effektiv drift. Dette innebærer krevende prioriteringer i Tolletaten. Etaten må arbeide systematisk for å utnytte sine ressurser og tilgjengelige virkemidler på en effektiv måte. Tolletaten må i årene fremover prioritere å forbedre balansen mellom drift, utvikling og investeringer.

Tolletaten skal prioritere å digitalisere virksomheten og utvikle et nytt hovedløp for næringslivet for innførsel av varer, bl.a. gjennom ANPR-prosjektet, prosjektet for å digitalisere systemstøtten på kontrollområdet og prosjektet ekspressfortolling. Etaten må i større grad ta i bruk IKT som virkemiddel for å gjøre det enklere for reisende og næringslivet, og for å effektivisere interne prosesser. I statsbudsjettet for 2020 er det satt av 156,3 mill. kroner til utvikling av digitalisert systemstøtte på kontrollområdet (Treff-satsingen) og ekspressfortolling. Samlet kostnadsramme for dette arbeidet er 530 mill. kroner i perioden 2019–2023, jf. omtale i pkt. 4.1. Treff-satsingen skal replanlegges i 2020. Dette arbeidet må gis høy prioritet.

Tolletatens oppgaver er preget av den internasjonale utviklingen med rask teknologisk utvikling, krav om mer effektive handelsprosesser og et mer komplisert og utfordrende trusselbilde. Etaten må fremover følge med på hvilke teknologiske, regelverksmessige og organisatoriske løsninger andre land og organisasjoner utvikler for kontroll og

prosedyrer for vareførselen, og søke samarbeid om felles løsninger. Etaten har også en viktig pådriverrolle og skal søke å påvirke utviklingen av de internasjonale standardene og regelverket på toll- og vareførselsområdet.

Tolletaten har omorganisert sin virksomhet. De seks regionene er erstattet av to landsdekkende fagdivisjoner med ansvar blant annet for etatens operative virksomhet. Den nye organiseringen er viktig for at etaten skal kunne tilpasse seg endringer i varestrømmen og utvikle seg videre med tanke på automatisering, digitalisering, innretning av det operative kontrollarbeidet og effektivisering av prosesser.

Kompetanse er også viktig for utvikling av etaten. Tolletaten evaluerer dagens etatsutdanning, blant annet om dagens utdanning dekker de framtidige utfordringene og etatens behov, og hvilke muligheter etatens ansatte har for utvikling.

Statlige virksomheter skal ha internkontroll, tilpasset risiko og vesentlighet. I tillegg stiller personvernforordningen (GDPR) fra 2018 nye krav til etatens internkontroll, blant annet med innsamling og bruk av personopplysninger. Tolletaten har identifisert områder hvor etaten må forbedre seg innenfor intern styring og kontroll på personvernområdet. På personvernområdet har Tolletaten etablert et omfattende prosjekt som har identifisert avvik og et bredt sett med tiltak som blir iverksatt fortløpende. Treffsatsingen gjør også at etaten må ha et godt system for personvern og informasjonssikkerhet. I tiden fremover er det derfor viktig at Tolletaten prioriterer arbeidet med å utvikle og etablere en bedre internkontroll.

3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2020

For 2019 ble det fastsatt ny målstruktur for Tolletaten, som består av samfunnsoppdrag, samfunns mål, hovedmål og tjenestemål. Målstrukturen legger til rette for en styring av Tolletaten som i større grad legger vekt på de samlede effektene av etatens virkemiddelbruk og i mindre grad på aktiviteter.

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre etterlevelse av lover og regler for grensekryssende vareførsel, jf. Prop. 1 S (2019–2020) for Finansdepartementet.

Tolletatens virksomhet skal ha flere positive effekter på samfunnsnivå:

- Ved å motvirke ulovlig inn- og utførsel av varer i strid med forbud eller restriksjoner, skal Tolletaten bidra til et trygt og bærekraftig samfunn.
- Ved å sikre riktige og fullstendige opplysninger om grensekryssende varer som er grunnlag for fastsetting av skatter og avgifter, og ved å fastsette riktig toll, skal Tolletaten bidra til finansiering av offentlige tjenester.
- Ved å motvirke ulovlig vareførsel skal Tolletaten bidra til rettferdige konkurransevilkår for lovlige aktører.

- Ved å samarbeide med internasjonale partnere og handelsorganisasjoner skal Tolletaten bidra til at Norge oppfyller internasjonale forpliktelser og bidrar til utvikling av internasjonalt regelverk og praksis ved vareførsel.
- Ved å registrere vareførselen inn og ut av Norge, skal Tolletaten bidra til korrekt handelsstatistikk.

Følgende hovedmål gjelder for 2020, jf. Prop. 1 S (2019–2020) for Finansdepartementet:

- Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for grensekryssende vareførsel
- Aktørene i vareførselen oppfatter risikoen ved ikke å etterleve som høy
- Tolletaten støtter opp under virksomheten til andre myndigheter

Hvert hovedmål skal ha underliggende styringsparametre. I tillegg til hovedmålene har Tolletaten tjenestemål, se pkt. 3.2.

Departementet forventer at resultatene i 2020 jevnt over skal være like gode som resultatene i 2018, jf. Prop. 1 S (2019–2020) for Finansdepartementet. Tolletaten har ansvaret for å fastsette et konkret resultatmål for hver styringsparameter. Departementet vil i sin samlede resultatvurdering vektlegge helheten i Tolletatens virksomhet.

I oppfølgingen av etaten tar departementet hensyn til at hovedmålene er mål som etaten aldri vil kunne nå fullt ut. Det er ikke realistisk at Tolletaten kan stoppe all ulovlig inn- og utførsel av varer. Videre vil også etatens kontrollvirksomhet alltid innebære en viss hindring for vareførselen, selv om etaten gjør det enkelt og effektivt å etterleve lover og regler.

Prioriterte tiltak i 2020 omtales under hvert hovedmål. Enkelte prioriterte tiltak gjelder flere hovedmål, men er plassert under hovedmålet med sterkest tilknytning eller under punktene 3.3 *Andre føringer og prioriterte tiltak for 2020* og 4 *Digitalisering og strategisk IKT-utvikling*.

I etatens overordnede årlige risikovurdering er det kartlagt hendelser som kan påvirke etatens måloppnåelse. Risikoen er vurdert ut fra sannsynlighet for at disse hendelsene kan inntreffe og konsekvens. Tolletaten vurderer risikobildet til å være moderat, og med planlagte og igangsatte risikoreduserende tiltak anser etaten at den overordnede risikoen vil være innenfor akseptabelt nivå. Etaten må fortsette arbeidet med risikoreduserende tiltak og arbeide for at risikoen reduseres til akseptabelt nivå.

3.1 Hovedmål

3.1.1 Hovedmål 1: Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for grensekryssende vareførsel

3.1.1.1 Styringsparametre

- Andel næringsdrivende som opplever regelverket for grensekryssende vareførsel som hensiktsmessig og forståelig
- Andel næringsdrivende som opplever informasjonsutveksling med Tolletaten som effektiv
- Andel reisende som opplever regelverket for grensekryssende vareførsel som forståelig
- Andel varer fristilt ved grensepassering

3.1.1.2 Prioriterte tiltak i 2020

Gjennomgang av tolloven

Det har pågått et arbeid med gjennomgang av tolloven hvor det overordnede målet er å få et oppdatert regelverk som er bedre tilpasset Tolletatens ansvarsområde, både ved å synliggjøre oppgavene til etaten og å klargjøre og forankre i loven at etaten også utfører oppgaver for andre myndigheter. Videre er forholdet mellom forvaltningsreglene i tolloven og forvaltningsreglene i skatteforvaltningsloven vurdert. Tolletaten har vært involvert i dette arbeidet. Departementet sendte 6. mai 2019 forslag til ny lov om vareførsel og ny lov om tollavgift på høring. Departementet har i brev 5. november 2019 bedt Tolldirektoratet om å bidra i arbeidet med oppfølging av høringen og å utarbeide, sende på høring og fastsette forskrifter til de to nye lovene.

Utrede konsekvensene av Brexit

Finansdepartementet bidrar i arbeidet med å se på konsekvensene av Brexit for handelen mellom Norge og Storbritannia. Utenriksdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet leder dette arbeidet. Innen området toll og vareførsel vil det være behov for løpende bistand fra Tolletaten i 2020.

350-kronersgrensen

Stortinget har vedtatt å fjerne avgiftsfritaket for varesendinger fra utlandet av mindre verdi (350-kronersgrensen) i 2020. For næringsmidler, særavgiftspliktige og restriksjonsbelagte varer er det vedtatt å fjerne 350-kronersgrensen 1. januar 2020. For andre varer som i dag er fritatt, tas det sikte på at 350-kronersgrensen fjernes 1. april 2020. Samtidig har Stortinget vedtatt å etablere en forenklet ordning for beregning og betaling av merverdiavgift – VOEC-ordningen (VAT On E-Commerce). Dette gjøres ved å utvide gjeldende VOES-ordning (VAT On Electronic Service). VOEC-ordningen innebærer at merverdiavgift oppkreves ved selve salget og ikke ved grensepassering. Ordningen skal gjelde for varer med verdi opp til 3 000 kroner, sendt fra utenlandsk tilbyder til forbruker i Norge, og det tas sikte på at ordningen trer i kraft 1. april 2020. Næringsmidler, særavgiftspliktige og restriksjonsbelagte varer omfattes ikke av den forenklete ordningen. Varer som omfattes av den forenklete ordningen, skal fritas for toll.

Avvikling av 350-kronersgrensen og etablering av den forenklete ordningen for beregning og betaling av merverdiavgift reiser flere problemstillinger som

departementet må ta stilling til i 2020. Tolletaten må påregne å bidra i dette arbeidet. Etaten må særlig påregne arbeid med nødvendige endringer i IT-systemene, samt arbeid med å etablere prosedyrer for merking av og informasjon om forsendelsene som håndteres i den forenklete ordningen.

3.1.2 Hovedmål 2: Aktørene i vareførselen oppfatter risikoen ved å ikke etterleve som høy

3.1.2.1 Styringsparametre

- Oppfattet oppdagelsesrisiko blant næringsdrivende ved uriktig deklarerings
- Oppfattet oppdagelsesrisiko blant reisende
- Antall alvorlige overtredelser (AOT) avdekket
- Samlet antall overtredelser
- Tolletatens samlede beslag
- Beslagenes gjennomsnittsstørrelse

3.1.2.2 Prioriterte tiltak i 2020

Elektronisk nærvær ved alle landeveis grenseoverganger

Tolletaten startet i 2016 en utbygging av elektronisk utstyr med kamera og skiltgjenkjenning (ANPR) ved alle landeveis grenseoverganger og ved ferjeterminaler med utlandstrafikk. Etableringen skal skje løpende ut 2020.

Fra 1. januar 2017 fikk Tolletaten adgang til å lagre opplysninger innhentet fra ANPR, i seks måneder. Departementet har varslet at ordningen skal evalueres. Tolletaten har forberedt evaluering av ordningen med sikte på å levere evalueringen til Finansdepartementet innen utgangen av første halvår 2020. Evalueringen bør inkludere en analyse av hvilke effekter endret lagringstid har for oppnåelsen av formålet med ordningen. Ved vurderingen av effektiviteten av ordningen bør det tas hensyn til utvikling av ordningen i løpet av perioden og forventede effekter av de planlagte verktøyene for dataanalyse og digital etterretning. I forlengelsen av evalueringen kan etaten vurdere behovet for eventuelle regelverksendringer med tanke på elektronisk nærvær. I dette arbeidet må etaten vurdere ulike tekniske løsningsalternativer og gjøre en avveining mellom personvern hensyn og muligheten for bedre kontroll ved å ta i bruk ny funksjonalitet i systemet for elektronisk nærvær.

Tolletaten skal orientere om status også i rapporten for 1. og 2. tertial i 2020.

PNR-direktivet – systemstøtte og passasjeropplysningssenheter

Departementet viser til felles oppdragsbrev til Politidirektoratet og Tolldirektoratet av 27. juni 2017 om felles utredning av løsning for etablering av passasjeropplysningssenheter (PIU) og utvikling av en IKT-løsning for innhenting, behandling og analyse av PNR-opplysninger (Passenger Name Record-opplysninger). Dette er et ledd i en etablering av en nasjonal PNR-løsning for både politiets og Tolletatens formål. Arbeidet i

direktoratenes prosjekt har vært forsinket. Tolletaten skal vurdere hvordan fremdriften i dette prosjektet kan økes

Tolletaten skal orientere om status også i rapporten for 1. og 2. tertial 2020.

EUs Import Control System (ICS2)

I forbindelse med EUs revisjon av tollregelverket skal EUs system for overvåking av varestrømmen fra tredjeland revideres. For å sikre en effektiv eksport til EU må sikkerhetsavtalen mellom Norge og EU oppdateres, og tilknytningen til det nye sikkerhetssystemet ICS2 etableres.

Tolletaten har informert departementet om arbeidet med ICS2, herunder at innføring av ICS2 vil kunne ha konsekvenser for Treff-satsingen (se også omtale under punkt 4.1). I Tolletatens videre arbeid med ICS2 skal dette arbeidet skje i tett dialog med departementet.

Tolletaten skal orientere om status i arbeidet også i rapporten for 1. og 2. tertial 2020.

Internasjonalt samarbeid

I 2020 skal Tolletaten følge med på og søke å påvirke internasjonale standarder og regelverk i tråd med etatens strategiske behov og føringer. Tolletaten skal videreføre og videreutvikle samarbeidet med andre lands tollmyndigheter og internasjonale organisasjoner med sikte på økt informasjonsutveksling. Tolletaten skal videre bidra til arbeid under WCO (World Customs Organization) og støtte departementet i frihandelsforhandlinger. Tolletaten skal også arbeide for tilrettelegging av GSP-ordningen for u-land blant annet gjennom WTO (World Trade Organization) og samarbeid med EU og Sveits. Norge er gjennom WTO-avtalen om handelsfasilitering pålagt å ha en nasjonal komité for blant annet å fjerne unødvendige hinder for vareflyten. Tolldirektoratet skal lede og utgjøre sekretariatet til denne komiteen.

3.1.3 Hovedmål 3: Tolletaten støtter oppunder virksomheten til andre myndigheter

3.1.3.1 Styringsparametre

- Samarbeidende myndigheters opplevelse av Tolletatens tjenesteleveranser

3.1.4 Prioriterte tiltak i 2020

Kontroll av ruspåvirket kjøring – utredning om Tolletaten bør få myndighet

Tolldirektoratet og Politidirektoratet har i en arbeidsgruppe utredet om Tolletaten bør få myndighet til å kontrollere om motorvognførere er ruspåvirket, jf. felles oppdragsbrev av 18. mai 2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet og Finansdepartementet. Statens vegvesen, Samferdselsdepartementet, Utrykningspolitiet, Oslo statsadvokatembeter og Oslo politidistrikt har også deltatt i arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen anbefaler at Tolletaten i tilknytning til utøvelse av tollkontroll gis myndighet til å kontrollere om fører av motorvogn er påvirket av alkohol eller andre rusmidler. Tolletaten må være forberedt på videre arbeid med saken i 2020.

3.2 Tjenestemål

Tjenestemål er mål for leveranser og tjenester som Tolletaten retter mot aktører utenfor etaten.

Tjenestemålene til Tolletaten for 2020 er:

- Hensiktsmessige regelverk og avtaler
- Brukerorientert informasjon om regelverk og prosedyrer
- Brukervennlig grensesnitt for tidlig informasjonsutveksling
- Korrekt og fullstendig informasjon om varer, varebærere og varestrømmer
- Korrekt og rettidig vedtak
- Tolletaten er synlig og forebyggende til stede
- Treffsikker objektutvelgelse i alle varestrømmer
- Situasjonstilpasset kontroll
- Virkningsfull sanksjonering og oppfølging ved regelbrudd
- God koordinering med samarbeidende myndigheter.

Tjenestemålene har underliggende resultatindikatorer som etaten benytter for å vurdere i hvilken grad etaten har oppnådd tjenestemålene. I tillegg er det en rekke nøkkeltall og statistikk som gir ytterligere grunnlag for vurdering av Tolletatens resultater, se vedlegg 3.

3.3 Andre føringer og prioriterte tiltak i 2020

3.3.1 Etatsorganisering

Tolletaten innførte 1. juni 2019 ny organisering med to landsdekkende fagdivisjoner – Vareførselsdivisjonen og Grensdivisjonen.

Tolletaten har siden juni 2019 arbeidet videre med forslag til mer detaljert organisering av divisjonene og av direktoratet. Forslaget ble sendt til Finansdepartementet 6. desember 2019, og er nå til behandling i departementet. Departementet vil blant annet gå gjennom etatens forslag til lokalisering av oppgaver og arbeidsplasser og vurdere forslaget opp mot retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon. Finansdepartementet tar sikte på å gi tilbakemelding til Tolletaten tidlig i 2020.

3.3.2 Etatsutdanningen

Tolletaten har i 2019 evaluert etatsutdanningen med sikte på å legge frem forslag til hvordan det fremtidige behovet for kjernekompetanse kan dekkes.

Tolletaten skal i 2020 fortsette arbeidet med ny modell for etatsutdanning. Forslaget skal forelegges departementet.

3.3.3 Videreutvikling av styringsparametre mv.

Departementet viser til at det ble fastsatt ny målstruktur for 2019, med blant annet nye hovedmål og tjenestemål. I 2019 har etaten høstet erfaring med den nye målstrukturen, og det er gjort enkelte endringer for 2020. Arbeidet med å videreutvikle styringsparameterne og resultatindikatorerne skal fortsette i 2020.

Departementet ønsker en tett dialog med Tolletaten om det videre arbeidet. Forslag til nye og endrede styringsparametere for 2021 skal oversendes departementet innen 21. september 2020.

3.3.4 Forbedring av etatens håndtering av personopplysninger

Tolletaten har identifisert områder hvor etaten må forbedre seg innenfor intern styring og kontroll. På områdene personvern og informasjonssikkerhet har Tolletaten etablert et prosjekt for gjennomføring av identifiserte tiltak som skal sørge for at etaten kommer opp på et tilfredsstillende nivå på disse områdene. Prosjektet har iverksatt tiltak løpende i 2019. Prosjektet legges ned fra 2020, og gjenstående tiltak vil bli fulgt opp av Tolletatens linjeorganisasjon.

Tolletaten skal orientere om status på tiltakene også i rapporten for 1. og 2. tertial 2020.

3.3.5 Kontroll av vareførselen til og fra Svalbard

Det pågår et arbeid med å vurdere kontrollen av vareførselen til og fra Svalbard. Justis- og beredskapsdepartementet, Utenriksdepartementet og Finansdepartementet er involvert i arbeidet. Tolletaten har bistått departementene i arbeidet. Etaten må også i 2020 sette av ressurser til dette arbeidet.

3.3.6 Regelverksutvikling

Tolletaten har ansvar for løpende å vurdere behovet for regelverksendringer og levere endringsforslag til departementet. Det bør legges vekt på endringer som kan gi grunnlag for effektiviseringsgevinster i etaten eller for publikum.

Direktoratet må også følge aktivt med på avgjørelser i domstolene og på regelverksutviklingen i EU. I tillegg til sakene som nevnes nedenfor, må direktoratet være forberedt på å bistå departementet på kort varsel, også i saker som ikke er varslet om her.

4. DIGITALISERING OG STRATEGISK IKT-UTVIKLING

Tolletaten skal i 2020 videreføre arbeidet med å utvikle samhandlingen og samarbeidet mellom IKT-området og andre virksomhetsområder i etaten. Departementet forventer at etaten arbeider kontinuerlig med en samordnet utvikling av teknologi, arbeidsprosesser, regelverk, organisasjon og kompetanse.

Departementet viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets digitaliseringsrundskriv. I dette skrivet gis pålegg og anbefalinger vedrørende digitalisering i offentlig sektor.

Tolletaten oppfordres til å legge til rette for erfaringsutveksling og kompetanseoverføring om digitalisering med andre statlige virksomheter, herunder Finansdepartementets andre underliggende etater. Tolletaten behandler betydelige informasjonsmengder, og informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende. Departementet understreker nødvendigheten av å følge opp informasjonssikkerheten i disse systemene på en god måte. Ved bruk av skybaserte tjenester må sikkerhetsmessige, personvernmessige og juridiske forhold vurderes grundig.

Finansdepartementet vil igangsette en evaluering av arbeidet med informasjonssikkerhet i alle underliggende etater i 2020, jf. Bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.6.3. Evalueringen vil bli gjennomført av en ekstern tredjepart. Tolletaten må påregne å bidra i dette arbeidet. Departementet vil informere nærmere om opplegget for evalueringen.

4.1 Digitalisert systemstøtte på kontrollområdet og ekspressfortolling

Treff-satsingen består av to prosjekter – Treff-prosjektet (utvikling av ny og forbedret systemstøtte til Tolletatens kontrollområde) og ekspressfortollingsprosjektet (ny løsning for deklarerer og automatisk fortolling på grensen). Bakgrunnen for prosjektene er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2018–2019). Samlet kostnadsramme for Treff-satsingen er 530 mill. kroner. Det er lagt til grunn at Tolletaten i prosjektperioden dekker 75,5 mill. kroner av disse kostnadene. I statsbudsjettet for 2020 er det satt av 156,3 mill. kroner til Treff-satsingen.

Treff-satsingen var planlagt gjennomført i perioden 2019 til 2022. Treff-prosjektet er forsinket, og det er avdekket flere problemer i prosjektet. Tolldirektoratet gikk gjennom prosjektplanene i 2019 og ferdigstilte i september 2019 et sentralt styringsdokument for satsingen. I henhold til sentralt styringsdokument skal prosjektperioden vare ut 2023 og holdes innenfor gjeldende kostnadsramme. Deler av løsningen som etter planen skulle vært levert i 2019, vil bli utviklet senere i Treff-prosjektet. Fase 1 av prosjektet ble avsluttet 26. november 2019, med noen restanser.

Treff-satsingen vil fra 1. april 2020 tilrettelegge for forenklet rapportering av merverdiavgift for lavverdsendinger, for de tilfeller tilbyder har tatt inn merverdiavgiften på vegne av Skatteetaten. Rapporteringen mottas i en nyutviklet mottaksløsning for manifestopplysninger, og innebærer økt standardisering og kvalitetssikring av informasjonen. Løsningen, sammen med endringer i det elektroniske fortollingssystemet TVINN, utgjør den nødvendige tekniske systemstøtten på tollområdet for fjerning av 350-kronersgrensen.

Tolletaten har informert om at ivaretagelse av sikkerhetsavtalen med EU og realisering av de nye kravene fastsatt i EUs tolllov UCC (EUs ICS2-løsning) vil kunne ha konsekvenser for Treff-satsingen, blant annet vil de planlagte leveransene kunne bli påvirket. På bakgrunn av dette og utfordringer i Treff-prosjektet ber departementet om at videre arbeid i Treff-prosjektet replanlegges før neste hovedleveranse i Treff-prosjektet igangsettes. Tolletaten skal replanlegge satsingen, gjennomføre en ny usikkerhetsanalyse inkludert ev. konsekvenser av ICS2 og revidere sentralt styringsdokument. Tolletaten skal benytte ekstern kvalitetssikrer i arbeidet med replanlegging. Departementet skal involveres tett i replanleggingen, blant annet gjennom oppfølgingsforum og foreleggelse av revidert styringsdokument. Neste hovedleveranse i Treff-prosjektet av Treff-prosjektet skal ikke starte opp før styringsdokumentet er revidert og forelagt Finansdepartementet, og Tolletaten har fått eget mandat fra Finansdepartementet for satsingen. Det tas sikte på at mandatet fastsettes i løpet av 1. halvår 2020. Før oppstart av neste hovedleveranse i Treff-prosjektet er det hensiktsmessig at Tolletaten følger opp enkelte av restansene fra fase 1, gjør nødvendige tilpasninger for avvikling av 350-kronersgrensen, iverksetter tiltak for å kunne implementere ICS2 og foretar enkelte aktiviteter og avklaringer som er nødvendig for å ha et godt beslutningsgrunnlag for replanleggingen av satsingen. Aktiviteter før neste hovedleveranse igangsettes skal på overordnet nivå forelegges Finansdepartementet.

Departementet følger satsingen gjennom eget oppfølgingsforum. Status for arbeidet i Treff-satsingen skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

5. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

5.1 Kontinuerlig forbedring og organisasjonsutvikling

Forvaltningen må vente stramme budsjetter fremover, og Tolletaten må legge til grunn at avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen inngår som en fast del av budsjettarbeidet. Strammere budsjetter vil medføre krevende prioriteringer for etaten og behov for god planlegging med et flerårig perspektiv. Det er viktig at etaten sørger for å ha en god balanse mellom drift og utvikling.

Tolletaten skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester

for brukerne. Anvendelse av ny teknologi og digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester må vurderes særskilt i dette arbeidet. Det er et mål at arbeidet med å identifisere forbedrings- og effektiviseringstiltak og realisering av gevinster skal baseres på anerkjente metoder. Etaten må fortsette arbeidet med å styrke systematikken på området, og mer bruk av prosessrettet metodikk bør vurderes når etaten har kommet lengre i gjennomføringen av pågående strukturelle tiltak. Tolletaten skal rapportere om status i dette arbeidet i årsrapporten.

Tolletaten arbeider videre med omorganisering av virksomheten i 2020. Dette gjør det vanskelig å gi en samlet vurdering av produktivitetsutviklingen i etaten. Tolletaten skal i 2020 etablere et startnivå som grunnlag for å vurdere fremtidig produktivitetsutvikling i etaten. Det bør tas sikte på at Tolletaten skal rapportere om produktivitetsutviklingen i årsrapporten fra og med 2021. Etaten skal rapportere om status i arbeidet i etatens 2. tertialrapportering.

Departementet viser til prøveordningen fra budsjettårene 2017–2019 der investeringer også kunne dekkes ved overskridelse av etatens driftsbudsjett mot innsparinger påfølgende fem år, jf. R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Denne prøveordningen vil bli videreført for budsjettårene 2020–2022. Det er også mulig å få dekket inntil 50 pst. av investeringsutgifter gjennom *Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekt i statlige virksomheter* som administreres av Difi.

Tolletaten må løpende vurdere tilpasninger i organisasjonen for å sikre mer effektiv oppgaveløsning. Departementet skal på et tidlig stadium varsles om utredninger av organisatoriske endringer av større omfang.

5.2 Bemanning og personalforvaltning

Tolletaten skal løpende vurdere personal- og kompetansesituasjonen i lys av oppgaver, målsettinger og fremtidige utfordringer.

Departementet ser det som viktig at etaten har en kompetansestrategi som gjør at den til enhver tid har ansatte med riktig kompetanse til å løse etatens oppgaver og er best mulig rustet for framtidige utfordringer. Etaten skal vektlegge høyskole- og universitetsutdannelse ved relevante nyansettelser og konkurrere om høyt kvalifisert arbeidskraft på lik linje med øvrige statlige etater. I tillegg bør etaten samarbeide med høyskoler og andre institusjoner for høyere utdanning. Det vises for øvrig til gjennomgangen og evalueringen av etatsutdanningen jf. omtale under pkt. 3.3.2.

5.3 Internkontroll og risikostyring

Tolletaten skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll, herunder om det er avdekket vesentlige svakheter og hvilke tiltak som eventuelt er iverksatt for å bedre internkontrollen. Det skal også rapporteres om

internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Se her også pkt. 6.3 Rapportering av hendelser mv. I rapporteringen om internkontroll skal det gis en særskilt omtale av informasjonssikkerhetsområdet.

Se punkt 6 for rapportering knyttet til etatens risikovurderinger. Departementet legger til grunn at etatens risikovurderinger også omfatter risiko knyttet til informasjonssikkerhet.

Tolletaten anskaffer internrevisjonstjenester eksternt. Tolletaten skal oversende oversikt til departementet over planlagte internrevisjoner for 2020. Årsrapport for internrevisjonen skal oversendes departementet innen 3. februar 2020. Tolletaten skal i forbindelse med den overordnede risikovurderingen også gjøre en vurdering av risiko for misligheter i etaten. Den overordnede risikovurderingen skal sendes sammen med 2. tertialrapportering.

5.4 Sikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap skal være en integrert del av arbeidet i alle virksomheter under Finansdepartementet. Sikkerhetsledelse skal være en integrert del av virksomhetsstyringen. Departementet forventer derfor at Tolletaten har oversikt over sine verdier, kartlegger risiko og sårbarheter på egne ansvarsområder, inklusive vesentlige gjensidige avhengigheter til andre virksomheter og sektorer der dette er aktuelt. Etaten skal ha oppdaterte beredskapsplaner og delta, i eller selv gjennomføre, beredskapsøvelser. Øvelser og uønskede hendelser skal evalueres og forbedringspunkter skal følges opp. I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser, gjennomførte aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet og status i arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser.

Finansdepartementet skal årlig rapportere om sikkerhetstilstanden i sin sektor til Justis- og beredskapsdepartementet. Bidrag til denne rapporteringen vil bli bestilt særskilt første halvår 2020.

Se punkt 6 for andre rapporteringskrav knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap.

5.5 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Tolletaten skal innen 1. oktober 2020 sende departementet en oversikt over alle forhold tatt opp i Riksrevisjonens regnskapsrevisjon og ev. etterlevelserevisjoner for 2019, hvor Riksrevisjonen har hatt merknader og anbefaler tiltak. Oversikten skal vise hvilke merknader og anbefalinger som er gitt, hvilke tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt og status for gjennomføring av tiltakene.

5.6 Høringsuttalelser

Ved høringer der bare departementet er høringsinstans, vil departementet innhente uttalelser fra underliggende etater etter behov. I en del tilfeller er én eller flere av Finansdepartementets etater angitt som høringsinstanser, samtidig med, eller uten at, departementet er høringsinstans. Departementet ber om at uttalelser i slike tilfeller gis direkte og med kopi til departementet minst ti dager før ordinær høringsfrist utløper. Sistnevnte gjelder også der etaten ubedt gir uttalelse. I saker som reiser særlig prinsipielle spørsmål eller som i stor grad berører etaten, bør departementet konsulteres i god tid før høringsuttalelse avgis.

5.7 Inkluderingsdugnaden

Regjeringen har besluttet følgende fellesføring for 2020:

Tolletaten skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Etaten skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Tolletaten hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Tolletaten skal rapportere i tråd med veiledningen som er publisert i Arbeidsgiverportalen¹. Det vises også til Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-6/19 om inkluderingsdugnaden.

6. RAPPORTERING OG BESTILLINGER

6.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten for 2020 skal oversendes departementet senest 1. mars 2021.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelsen og ressursbruk, jf. bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på etatens nettside etter behandling av rapporten på årsmøtet. Videre skal revisjonsberetningen publiseres innen 1. mai og sammen med årsrapporten.

Årsrapporten skal utformes iht. de obligatoriske krav som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten og av R-115, og krav og føringer i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten skal inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert hovedmål.

¹ <https://arbeidsgiver.difi.no/strategisk-hr-og-ledelse/inkluderingsdugnaden/rapportering-pa-inkluderingsdugnaden-i-arsrapporten>

Resultatindikatorer, statistikk og nøkkeltall som fremgår av vedlegg 3 og andre relevante nøkkeltall skal presenteres i vedlegg til årsrapporten.

På personalområdet skal det i årsrapporten angis følgende:

- Antall ansatte og avtalte årsverk per 31.12.2019 og 31.12.2020 (totalt og fordelt per enhet) iht. SSBs statistikk.
- Utførte årsverk² per 31.12.2019 og 31.12.2020 (totalt og fordelt per enhet)
- Kjønnssammensetningen i etaten per 31.12.2020 (totalt og fordelt per enhet)
- Alderssammensetningen i etaten per 31.12.2020, gruppert etter <29 år, 30–39 år, 40–49 år, 50–59 år og >60 år (totalt og fordelt per enhet)
- Det totale sykefraværet³ i 2019 og 2020
- Turnover i 2019 og 2020⁴

Kilde til ovennevnte tall for antall ansatte, antall årsverk og for sykefravær skal oppgis.

Rapporteringen av ovennevnte skal suppleres med analyser, vurderinger og ev. beskrivelser av aktuelle tiltak. Sykefraværet skal også vurderes i forhold til måltall. Etatens tilgang på kompetanse, turnover og evne til rekruttering skal kommenteres særskilt. Status og utvikling på personalområdet må vurderes i lys av etatens hovedmål og de utfordringer som etaten ventes å stå overfor de nærmeste årene.

Bidrag til rapportering om likestilling og mangfold for rapportåret 2019 vil bli bestilt særskilt vinteren 2020 og følge samme mal som tidligere år. Departementet viser til at Stortinget 17. juni 2019 vedtok endringer i likestillings- og diskrimineringsloven som innebærer styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter. Endringene, som trer i kraft 1. januar 2020, innebærer blant annet at Tolletaten innen utgangen av 2021 skal kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn. En slik kartlegging skal gjøres annet hvert år.

6.2 Tertialrapportering

6.2.1 Rapport for 1. tertial (per 30. april)

I rapport for 1. tertial skal Tolletaten gi en kort og overordnet vurdering av status for hvert hovedmål, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik og avvik fra krav og forventninger i tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. I tillegg skal direktoratet rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 1. tertial i tildelingsbrevet. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april

² Utførte årsverk som definert i PM-2019-13 i Staten personalhåndbok. DFØ kan bistå med uttrekk av data for denne rapporteringen.

³ Sykefravær = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til en desimal

⁴ Finansdepartementet ber virksomheten opplyse om hvilken definisjon som brukes.

2020 og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparametrene skal vedlegges rapporten.

6.2.2 Rapport for 2. tertial (per 31. august)

I rapport for 2. tertial skal Tolletaten gi en kort og overordnet vurdering av status for hvert hovedmål, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik og avvik fra krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. I tillegg skal etaten rapportere på områder som i tildelingsbrevet er spesielt nevnt for rapportering i 2. tertial. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august 2020 og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparametrene skal vedlegges rapporten.

Tolletatens overordnede risikovurdering skal sendes sammen med 2. tertialrapportering. Etaten skal sammen med 2. tertialrapport også rapportere om vesentlige endringer i etatens vurderinger av operasjonelle risikoer og etatens innspill til Finansdepartementets ROS-analyse fra 2017 (jf. også 2. tertialrapportering 2018 og 2019).

6.3 Rapportering av hendelser mv.

Dersom det skulle oppstå alvorlige avvik eller uforutsette situasjoner i løpet av 2020 må Tolletaten straks ta kontakt med Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Etaten skal også varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse. Tolletaten skal dessuten varsle om ev. alvorlige forhold som er identifisert av internrevisjonen.

6.4 Bestillinger i 2020

Tabellen under gir en oversikt over konkrete bestillinger i tildelingsbrevet for 2020:

<i>Bestillinger</i>	<i>Frist</i>
Forelegge revidert styringsdokument for Treff-satsingen	1. halvår
Forelegge forslag til ny etatsutdanning	1. halvår
Oversende forslag til endring i styringsparameterne for 2021	21. september
Oversende oversikt over forhold som er tatt opp i Riksrevisjonenes regnskapsrevisjon for 2019	1. oktober

7. BUDSJETTILDELING

7.1 Stortingets vedtak

Ved behandling av Innst. 5 S (2019–2020) vedtok Stortinget følgende bevilgninger for Tolletatens kapitler 1610 og 4610:

Kap. 1610 Tolletaten

Post	Betegnelse	(i 1 000 kr) Beløp
01	Driftsutgifter	1 552 200
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	212 800
	Sum kap. 1610	1 765 000

Posterings på kap. 1610 er eksklusive eventuelle merverdiavgiftsbeløp som skal føres på kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift. Se nærmere i rundskriv R-116 om ordningen.

Kap. 4610 Tolletaten

Post	Betegnelse	(i 1 000 kr) Beløp
01	Særskilt vederlag for tolltjenester	7 200
02	Andre inntekter	2 100
04	Diverse refusjoner	1 100
05	Refusjon fra Avinor AS	25 200
85	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr	23 000
	Sum kap. 4610	58 600

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1610 og 4610 i Prop. 1 S (2019–2020) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Skatte-, avgifts og tollvedtak ble gjort av Stortinget 13. desember 2019 på grunnlag av Innst. 3 S (2019–2020).

7.2 Budsjettmessige forutsetninger

Tolletaten har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2020 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at etaten rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

Etaten må tilpasse etatens samlede aktivitetsnivå til etatens budsjetttramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerket bevilgning

For 2020 er det under kap. 1610 avsatt 156,3 mill. kroner til "Prosjekt for digitalisert systemstøtte på kontrollområdet og ekspressfortolling". Beløpet er øremerket og kan

ikke uten departementets samtykke benyttes til andre formål. Tiltaket skal også omtales i 1. og 2. tertialrapport.

7.3 Fullmakter

I vedlegg 2 omtales først årlige budsjettfullmakter. Dernest listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som Tolletaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert til direktoratet i egne brev. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjettildelingen.

7.4 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at Tolletaten i 2020 gis adgang til å disponere de bevilgninger og fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Hans Henrik Scheel e.f.
finansråd

Omar G. Dajani
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Kopi: Riksrevisjonen

Styringskalender 2020

Tolldirektoratet

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	<ul style="list-style-type: none"> – Forklaringer til statsregnskapet 2019 mv. – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treffsatsingen – Kontaktmøte – Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2020 	3. februar ⁵ Primo februar Ultimo februar Ultimo februar
Mars	<ul style="list-style-type: none"> – Innsendelse av årsrapport for 2019 til FIN – Årsmøte 	2. mars Mars/april
April	<ul style="list-style-type: none"> – Foreløpige budsjetttrammer 2021 fra Finansdepartementet – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treffsatsingen 	Uke 15 eller 17 Primo april
Mai	<ul style="list-style-type: none"> – Rapport for 1. tertial (per 30. april) 	29. mai
Juni	<ul style="list-style-type: none"> – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treffsatsingen – Møte om 1. tertialrapport, langsiktige og strategiske tema mv. 	Primo juni Medio juni
September	<ul style="list-style-type: none"> – Rapport for 2. tertial (per 31. august) 	25. september
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treffsatsingen – Innspill til nysaldering av budsjettet for 2020 – Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2020–2021) for Stortinget – Kontaktmøte – Møte om 2. tertialrapport, overordnede risikovurderinger mv. 	Primo oktober Medio oktober Medio oktober Medio oktober Medio oktober
November	<ul style="list-style-type: none"> – Tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2022 (Budsjettskrivet for 2022) – Foreløpig tildelingsbrev 2021 fra Finansdepartementet – Forslag til budsjett 2022 fra Tolletaten 	Primo november Medio november Medio november
Desember	<ul style="list-style-type: none"> – Kontaktmøte – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treffsatsingen – Tildelingsbrev 2021 fra Finansdepartementet 	Primo desember Primo desember Ultimo desember

⁵ Retningslinjer og endelige frister vedrørende statsregnskapet for 2019 er gitt i rundskriv R-8/2019 av 8. november 2019, oversendt ved brev av 15. november 2019 fra Finansdepartementet.

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av R-110/2017 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Det vises også til Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634 B) som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales i pkt. C administrative fullmakter som er delegert til Tolldirektoratet ved egne brev.

A. *Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres*

- Fullmakter om forpliktelser ved følgende vedtatt fullmakter for 2020:
 - *Merinntektsfullmakt*
Fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1610, post 01, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4610, postene 01, 04 og 05. Merinntekter som gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift knyttet til overskridelsene. En eventuell mindreinntekt kommer til fradrag ved beregning av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.
 - *Bestillingsfullmakt*
Fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 40 mill. kroner på kap. 1610, post 45.
 - *Nettoposteringsfullmakt*
Fullmakt til å trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610, post 02. Videre fullmakt til å nettopføre refusjoner av fellesutgifter og lignende der Tolletaten fremleier lokaler, som utgiftsreduksjon under kap. 1610, post 01.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som fremgår av Kommunal- og moderniseringsdepartementets *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, sist endret 13. januar 2017.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.5.
- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige R-2.
- Overskride driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.6.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 2. februar 2018.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 14. desember 2006. Fullmakten gjelder for erstatningsutbetalinger inntil 1 mill. kroner og som ikke er av prinsipiell interesse. Ellers gjelder Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse.

Resultatindikatorer, statistikk og nøkkeltall for Tolletaten 2020

Resultatindikatorer

- Brukerundersøkelse - hensiktsmessighet for næringslivet
- Brukerundersøkelse - informasjonsformidling
- Antall regelverksorienterte oppslag på toll.no
- Publikums tilbakemelding
- Brukerundersøkelse - informasjonsutveksling
- Økt tollverdi i deklarasjonskontrollen
- Redusert tollverdi i deklarasjonskontrollen
- Andel vedtak i VD som tilfredsstillende standardiserte retningslinjer for god saksbehandling
- Andel vedtak i GD som tilfredsstillende standardiserte retningslinjer for god saksbehandling
- Andel søknader om klassifisering av varer i henhold til tolltariffen VD har behandlet innen 90 dager
- Brukerundersøkelse - situasjonsbetinget
- Antall alvorlige overtredelser avdekket ved deklarasjonskontroll og etterkontroll
- Antall alvorlige overtredelser avdekket ved grensekontroll (ekskl. post).
- Antall alvorlige overtredelser avdekket i postforsendelser
- Ansattundersøkelse med ansatte i kontrollfunksjoner
- Antall overtredelsesgebyr (gebyr for valutaovertrædelser holdes utenom)
- Kvalitetsgjennomgang med utvalgte samarbeidspartnere

Statistikk og nøkkeltall

- Andel korrekte deklarasjoner i referansekontroller
- Andel korrekte deklarasjoner etter bindende klassifiseringsuttalelse (vedtak)
- Bruk av KvoteAppen
- Kvalitet på informasjon og effektivitet
- Utvikling innførselsdeklarasjoner
- Utvikling utførselsdeklarasjoner
- Piratvarekontroll (IPR)
- Antall gjennomførte bistandskontroller etter anmodning fra utenlandske tollmyndigheter
- Antall treff ved bruk av ANPR
- Bruk av skanner
- Fordelingen mellom anmeldelser og forenklede forelegg
- Andel anmeldelser med AOT (alvorlige overtredelser) av samlet antall anmeldelser (grensekontroll)
- Antall forenklede forelegg (grensekontroll)
- Andel omberegningssøknader som behandles elektronisk

- Treffprosent innførselskontroller (deklarasjonskontroll)
- Treffprosent utførselskontroller (deklarasjonskontroll)
- Treffprosent etterkontroller (inkl. bistandskontroller)
- Treffprosent grensekontroller
- Antall dokumentkontroller ved innførsel (deklarasjonskontroll)
- Antall dokumentkontroller ved utførsel (deklarasjonskontroll)
- Antall fysiske kontroller ved innførsel (deklarasjonskontroll)
- Antall fysiske kontroller ved utførsel (deklarasjonskontroll)
- Antall etterkontroller (inkl. bistandskontroller)
- Antall godskontroller
- Antall kontroller reisende
- Antall kontroller av transportmidler
- Antall narkotikabeslag
- Antall valutabeslag
- Antall tobakksvarebeslag
- Antall alkoholbeslag
- Beslaglagt mengde narkotika
- Beslaglagt beløp av valuta
- Beslaglagte tobakksvarer
- Beslaglagt mengde alkohol
- Antall beslag
- Antall innførselskontroller med treff (deklarasjonskontroller)
- Antall utførselskontroller med treff (deklarasjonskontroller)
- Antall etterkontroller med treff
- Antall treff i kontroll av reisende
- Antall treff i kontroll av gods og kurer
- Antall treff i kontroll av transportmidler
- Antall treff i kontroll av post

Krav til rapportering om budsjettstatus

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (overført bevilgning, saldert budsjett, senere vedtatte endringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter).
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost.
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme.
- Staten må gi en utgiftsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares og korrigerende tiltak må angis.

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er gjeldende budsjett.
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntektspost.
- Staten må gi en inntektsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares.

Staten skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.

Tolldirektoratet
Postboks 2103 Vika
0125 OSLO

Deres ref

Vår ref
19/3744

Dato
23.04.2020

Statsbudsjettet 2020 - Tolletaten - supplerende tildelingsbrev nr. 1

Vi viser til tildelingsbrevet til Tolletaten for 2020, e-post til Tolldirektoratet av 23. mars 2020 hvor etaten er bedt om en vurdering av om det er konkrete bestillinger og rapporteringskrav i tildelingsbrevet som det vil være krevende å gjennomføre/oppfylle i det pågående koronavirusutbruddet og ev. forslag om utsettelse eller endringer, og Tolletatens svar av 31. mars 2020.

Finansdepartementet legger stor vekt på at etatene skal kunne ivareta sine kritiske oppgaver. Departementet har derfor vurdert rapporteringskrav og bestillinger i tildelingsbrevet for 2020 med sikte på å redusere arbeidsbelastningen for Tolletaten i en krevende situasjon.

Nedenfor følger enkelte endringer i tildelingsbrevet til Tolletaten for 2020.

Elektronisk nærvær ved alle landeveis grenseoverganger (s. 6)

Tolletaten viser til at det er utarbeidet et utkast til evaluering, men siden løsningen for skiltlesende kameraer ikke er fullt utbygget, og ny prosesseringsløsning ble implementert sent i 2019, dekker ikke utkastet til evalueringen alle gevinstområdene. Tolletaten ønsker å gjennomføre supplerende evalueringsaktivitet for å heve kvaliteten på evalueringen, men viser til at dette er svært krevende under den pågående koronasituasjonen.

Tolletaten foreslår en underveis evaluering med frist 30. september 2020 og en fullstendige evaluering når løsningen har virket i to år, tentativt innen utgangen av 2022.

Departementet slutter seg til at den fullstendige evalueringen ikke gjennomføres før løsningen har virket i to år. Vi presiserer at det er denne evalueringen som vil danne grunnlaget for en vurdering av behovet for eventuelle regelverksendringer med tanke på elektronisk nærvær (jf. tildelingsbrevet). Det vil således måtte gjøres senere.

Departementet slutter seg videre til at det er underveis evalueringen som gjennomføres innen fristen 30. september 2020. Departementet presiserer at dette innebærer en evaluering i tråd med det som er forespeilet Stortinget.

Evalueringen er omtalt i Prop. 1 LS (2016–2017) punkt 13.5.5, da hjemmel for seks måneders lagringstid ble tatt inn i tolloven § 13-12. Det er uttalt: "Departementet er enig med Datatilsynet i at det bør foretas en evaluering av ordningen når den har virket over noe tid. Departementet legger derfor opp til en evaluering av ordningen når den har virket i to til tre år. En del av evalueringer bør være en analyse av hvilken effekt det har for oppnåelsen av formålet med ordningen å henholdsvis øke eller redusere lagringstiden fra seks måneder."

Endret lagringstid trådte i kraft 1. januar 2017 og vi legger til grunn at ordningen har virket, om enn ikke fullt utbygget, i mer enn tre år allerede. På bakgrunn av virusutbruddet kan en utsettelse til september aksepteres, men Tolletaten da må evaluere ordningen basert på hvordan den har fungert fra iverksettelsen. Det vil si at den såkalte underveisvurderingen må være så fullstendig som mulig, for å oppfylle det som er uttalt overfor Stortinget. Som det fremgår der bør en del av evalueringen være en analyse av hvilken effekt det har for oppnåelsen av formålet med ordningen å henholdsvis øke eller redusere lagringstiden. Dersom grunnlaget for evalueringen er mangelfullt kan det trekkes frem i evalueringen.

Evaluering av arbeidet med informasjonssikkerhet i alle underliggende etater (s. 10)
Denne evalueringen vil ikke bli igangsatt i 2020.

Digitalisert systemstøtte på kontrollområdet og ekspressfortolling (s.10 og 11)

I henhold til milepælsplanen for Ekspressfortollingsprosjektet er fristen 30. juni 2020 for montering av grensepasseringsutsyr (ANPR-kameraer, skilt og lys) og oppstart av pilot for ekspressfortolling på Svinesund grenseovergang. Nytt tidspunkt for oppstart av pilot vil være avhengig av når korona-situasjonen tilsier at montering av lokalt utstyr kan starte opp igjen. Tolletaten tar sikte på oppstart av pilot 31. oktober 2020.

Oversende oversikt over forhold som er tatt opp i Riksrevisjonens regnskapsrevisjon for 2019 (s. 13)

Denne bestillingen utgår.

Generelt

Finansdepartementet legger generelt til grunn at Tolletaten løpende vurderer hvilke oppgaver som er mest kritiske og som bør prioriteres i den pågående virussituasjonen. Departementet minner om at etaten straks må ta kontakt med departementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter dersom det skulle oppstå alvorlige avvik eller uforutsette situasjoner, jf. tildelingsbrevet punkt 6.3.

Med hilsen

Hans Henrik Scheel e.f.
Finansråd

Øystein Schönberg-Grevbo
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen